

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 32P/127/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121204668
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbora Čavojská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121204668.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Barbarou Čavojskou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti E. L., nar. XX.XX.XXXX a B. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym a procesným opatrovníkom Z. práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky I. L., nar. XX.XX.XXXX, štátnej občianky SR, trvale bytom C. J. XX, P., t.č. I. Y. 5, P., právne zastúpenej JUDr. Jiřím Choutkom, advokátom so sídlom Štúrovo námestie 121, Trenčín a otca G. L., nar. XX.XX.XXXX, štátneho občana SR, trvale bytom Y. XXX, právne zastúpeného AK E. s.r.o., so sídlom Hurbanova 1, Nové Mesto nad Váhom IČO 52 619 818, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej E. L., nar.. sumou 110,- Eur mesačne a na výživu maloletého B. L., nar. XX.XX.XXXX sumou 110,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky, s účinnosťou od 01.07.2021, čím sa z v y š u j e jeho doterajšia vyživovacia povinnosť na maloletú E. zo sumy 60,- Eur mesačne na sumu 110,- Eur mesačne a na maloletého B. zo sumy 60,- Eur mesačne na sumu 110,- Eur mesačne.

II. Dlh na výživnom za obdobie od 01.07.2021 do 30.09.2021 pre mal. E. vo výške 110,- Eur a pre mal. B. vo výške 110,- Eur je otec maloletých detí p o v i n n ý splácať popri bežnom výživnom k rukám matky v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10,- Eur na každé dieťa, s účinnosťou od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok, ak sa otec dostane do omeškania s úhradou čo i len jednej splátky.

III. Týmto sa z m e ň u j e v časti výživného rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/19/2013-91 zo dňa 03.09.2014.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania, doručeného prostredníctvom právneho zástupcu Okresnému súdu Trenčín dňa 19.07.2021, sa matka domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k mal. E. zo sumy 60,- Eur na sumu 170,- Eur s účinnosťou od podania návrhu a k mal. B. zo sumy 60,- Eur na sumu 150,- Eur s účinnosťou od podania návrhu. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/19/2013-91 zo dňa 03.09.2014 bolo manželstvo rodičov rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. E. sumou 60,- Eur a na výživu mal. B. sumou 60,- Eur. Matka mala za to, že od času vydania predmetného rozsudku došlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletých detí. Mal. E. nastupuje do 7. ročníka ZŠ a mal. B. do 5. ročníka ZŠ. Maloletá E. zároveň navštevuje ZUŠ a je liečená v imunoalergologickej ambulancii a maloletý B. má zvýšené náklady s potrebou zabezpečovania okuliarov a zubného strojčka.

Matka v návrhu výdavky na maloleté deti špecifikovala. Matka je zamestnaná na skratený pracovný úväzok v D. Q. s.r.o. na pozícii pekárka s mesačným príjmom 290,- Eur brutto. Matka s deťmi býva v byte v osobnom vlastníctve matky, ktorý zakúpila na úver, ktorý uhrádza mesačnou splátkou 165,71 Eur. Ďalšie svoje výdavky matka uviedla mobil 10 Eur, internet 20 Eur, poplatky spojené s užívaním bytu 200 Eur a električka 30 Eur.

2. Otec sa k návrhu matky písomne vyjadril, prostredníctvom právneho zástupcu, podaním doručeným súdu dňa 11.10.2021 vrátane listinných dôkazov, t.j. v deň konania pojednávania vo veci, pričom súd sa s týmito v deň pojednávania oboznámil a predložil ich krátkou cestou na oboznámenie sa na pojednávaní i matke a kolíznemu opatrovníkovi. Vo vyjadrení otec s návrhom nesúhlasil. Uviedol, že matke bol povinný hradiť výživné 120 Eur mesačne spolu na obe deti, avšak uhrádzal 200 Eur mesačne. Nakoľko však už otec nemá dostatok financií tri mesiace matke uhradil v súdom určenej výške výživné 120 Eur spolu na obe deti a túto skutočnosť otec považoval za impulz pre podanie návrhu na zvýšenie výživného matkou. Otec uviedol, že matka poberá invalidný dôchodok vo výške otcovi neznámej. Ďalej otec konštatoval, že nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na uhrádzanie výživného požadovaného matkou. Otec vo vyjadrení špecifikoval svoje výdavky. Dodal, že deťom okrem výživného hradil mnohé potreby - oblečenie, retiazku na prvé sväté prijímanie, kupoval im darčeky a dával peniaze. Otec bol zamestnaný v R. s.r.o. a neskôr v C.o. V období od 27.12.2020 do 30.04.2021 bol otec poberateľom nemocenskej dávky. Aktuálne od 01.09.2021 otec pracuje v spoločnosti P., s.r.o. s príjmom 800 Eur brutto, t.j. cca 630 Eur netto. Otec je v skúšobnej dobe, prémie a odmeny sú nenárokovateľnou zložkou príjmu. Otec mal za to, že matka nepracuje na skratený pracovný úväzok a že takisto pracuje každú druhú sobotu. Zároveň mal zato, že matka má príjem za stráženie detí iných rodičov 35 Eur na deň. Ďalej sa otec vyjadril, že matka je vyštudovaná učiteľka, preto nerozumel, prečo si nenájde prácu v jej odbore, v ktorej by dosahovala vyšší príjem. Taktiež mal otec za to, že matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý chodí na týždňovky do O.. Otec spochybňoval opodstatnenosť výdavkov uvedených matkou na deti ako uskladnenie pupočníkovej krvi a k alergológovi E. uviedol, že matka nemusí s maloletou cestovať k tomu odborníkovi do L. C. nad E., ale môže si ho nájsť v P.. Taktiež výdavok 25 Eur na internet matky v byte považoval za prehnaný. Poukázal na skutočnosť, že matka je výlučnou vlastníčkou 4-izbového bytu v P. a otec žije v sociálnom byte v Y.. Majetkové rozdiely medzi matkou a otcom tak považoval za zreteľné.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že zvýšenie výživného na maloleté deti je dôvodné, keďže na strane detí došlo k zmene pomerov, obe navštevujú druhý stupeň základnej školy. Navrhol zvýšiť výživné na sumu 120 Eur na každé dieťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä s návrhom matky vrátane príloh, písomným vyjadrením otca vrátane príloh, lustráciami v Sociálnej poisťovni na otca aj matku, lustráciou v registri obyvateľov na otca a matku, odpoveďou UPSVAR Trenčín ohľadne poberania prídavkov na dieťa matkou, potvrdením o príjme matky od zamestnávateľa matky, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 5P/19/2013, pričom zistil nasledovný skutkový a skutočný stav:

5. Maloleté deti E. a B. pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/19/2013-91 zo dňa 03.09.2014 rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu mal. E. sumou 60,- Eur a na výživu mal. B. sumou 60,- Eur. Styk otca s deťmi bol upravený tak, že otec je oprávnený stretávať sa s deťmi každú páru sobotu a nedeľu v mesiaci vždy od 09.00 hod. do 18.00 hod. a taktiež bola upravená doba stretávania počas sviatkov. Otec ani matka iné vyživovacie povinnosti nemajú. V čase poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu P. Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/19/2013-91 zo dňa 03.09.2014 mala E. 5 rokov, navštevovala alergológiu a chodila na materskú školu, B. mal 3 roky, bol s matkou doma. Matka bola na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok cca 200 Eur a rodinné prídavky na dve deti 46 Eur, bývala s deťmi v podnájme. Otec pracoval vo firme T. s.r.o. od 14.07.2014, bol ešte v skúšobnej dobe, za polovicu mesiaca júl 2014 dosiahol príjem 324,97 Eur. Predtým bol otec od 26.02.2013 evidovaný ako nezamestnaný na úrade práce a od 15.03.2013 dobrovoľne nezamestnaný. Otec nežil s matkou v spoločnej domácnosti.

6. Matka maloletých detí zakúpila pred dvomi rokmi prostredníctvom hypotekárneho úveru 3-izbový byt, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Uviedla, že partnera nemá, žije v byte len s deťmi. Po rozvode s otcom detí som pracovala v škole v družine ako vychovávateľka, neskôr v súkromných jasiach

ako vychovávateľka s príjmom 700 Eur netto. Približne 5 rokov dozadu matka kvôli onkologickému ochoreniu ostala 1 rok práceneschopná, bol jej priznaný invalidný dôchodok v dôsledok zníženej práceschopnosti o 55% vo výške 179 Eur, ktorý poberala asi tri roky. Matka uviedla, že v októbri 2020 jej invalidný dôchodok zobrali. Po onkologickom ochorení matka asi dva roky cca do marca 2020 pracovala v ďalších súkromných jasličkách, ako vychovávateľka s príjmom 700 Eur netto, ale kvôli pandémie bol s ňou ukončený pracovný pomer dohodou. Následne bola pol roka evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná, poberala som dávku v nezamestnanosti. Od 13.9.2020 je matka zamestnaná na skrátenej úvazok v pekárni D. Q. s.r.o, miesto výkonu práce je B. P., s príjmom 290 Eur brutto. Matka potvrdila, že okrem základného platu v pekárni má aj príplatky za soboty, v čistom si tam viem zarobiť asi 300 Eur. Kvôli zvýšeniu ceny obedov v ZŠ u oboch detí z 10 Eur na 40 Eur od septembra 2021 bol matke zvýšený daňový bonus na 79 Eur na obe deti. Matka má ukončenú vysokú školu magisterské štúdium v odbore učiteľstvo praktickej výučby. Uviedla, že nemôže vyučovať ani predprimárny ročník v MŠ, ale môže robiť majsterku odborných predmetov, najmä na odborných učilištiach. Matka sa vyjadrila, že si hľadá zamestnanie zase ako učiteľka v jasličkách, prípadne inde kde by sa vzhľadom na svoju kvalifikáciu mohla zamestnať. Naposledy bola na pohovore v auguste 2021 na pozíciu vychovávateľky, aj asistentky pre žiakov na ZŠ J., K. Y. aj L. P., avšak prácu sa jej nepodarilo získať. Majiteľka pekárne B. matke prisľúbila, že keď sa pandemická situácia zlepší, zamestná matku na plný pracovný úvazok. Okrem príjmu matka poberať rodinné prídavky na dve deti cca 50 Eur. Z majetku vyššej hodnoty vlastní len byt, v ktorom žije. Matka k svojim výdavkom uviedla, že jej s nimi pomáhajú jej rodičia. Výdavky matky predstavujú splátka hypotéky 165 Eur, elektrina 28 Eur, bytový fond 200 Eur, internet 20 Eur, telefón 10 Eur, poistenie domácnosti 50 Eur ročne. Matka uviedla, že otec jej od rozvodu prispieval na obe deti spolu 200 Eur mesačne, pričom v tejto výške prestal prispievať pred cca 2-3 mesiacmi, odkedy posielal v zmysle rozsudku 120 Eur na obe deti spolu. Otec sa s deťmi stretáva každú druhú sobotu, o stretnutia v nedeľu alebo cez sviatky otec neprejavuje záujem. Matka uviedla, že podľa vyjadrení detí tieto k otcovi nechcú chodiť, otec sa im počas stretnutí nevenuje, venuje sa najmä svojej priateľke a deti trávia čas najmä so starými rodičmi, prespávať v domácnosti otca deti nechcú.

7. Otec maloletých detí v júni 2021 dostal sociálny byt od obce Y.. Uviedol, že ešte tam nebýva plnohodnotne, zariaďuje ho, prespáva ešte aj v rodinnom dome svojich rodičov, ale tým už na bývanie neprispieva. Má priateľku, ale nežije s ním. Po rozvode otec pracoval na živnosť v O. u rakúskeho zamestnávateľa, išlo o prácu v horách, výsadba stromov, kosenie, zarobil asi 2000 Eur a z toho si platil odvody i ubytovanie. Prestal tam pracovať asi pred tromi rokmi. Potom sa zamestnal v spoločnosti J. a.s. na B. ako skladník, kde pracoval od 11/2019 do 12/2020 s príjmom 670 Eur netto za celý odpracovaný mesiac. Súd konštatuje, že uvedené tvrdenie o výške tohto príjmu mal súd za vyvrátené z lustrácie v sociálnej poisťovni, z ktorej vyplýva priemerný príjem otca tohto zamestnávateľa 1022 Eur brutto. Otec ďalej uviedol, že následne bol niekoľko mesiacov na práceneschopný, čakal na operáciu lakťov, ale kvôli pandémie k nej doposiaľ nedošlo. Otec sa vyjadril, že v J. a.s. bol s ním skončený pracovný pomer kvôli pandémie, potom v roku 2021 pracoval v D.. príjmom asi 650 Eur brutto. Toto tvrdenie otca taktiež nezodpovedá lustrácii v sociálnej poisťovni, kde príjem otca z tohto zamestnania za obdobie 05/2021 až 07/2021 bol priemerný príjem otca 828,50 Eur za celý odpracovaný mesiac. U tohto zamestnávateľa bol otec zamestnaný len počas skúšobného obdobia 3 mesiace. Skončil tam, lebo sa nedohodil so zamestnávateľom na platobných podmienkach. Od 09/2021 pracuje otec v spoločnosti P. s.r.o. ako baliaci technik. V pracovnej zmluve má uvedenú odmenu 800 Eur brutto, ale mzdu som za september 2021 ešte nedostal. Otec nehnuteľnosti nevlastní. Vlastní automobil O. B., r.v. XXXX. K svojim výdavkom otec uviedol nájomné 155 Eur, elektrika v nájomnom byte 30 Eur mesačne, internet a TV v byte 12 Eur, SPP 30 Eur mesačne, telefón 40 Eur, mal. B. platí otec životnú poistku 20 Eur mesačne, náklady na auto 1000 Eur ročne. Poistky a úvery otec nemá. Otec potvrdil, že od rozvodu prispieval na deti 200 Eur mesačne spolu, pričom tak prestal platiť pred 2-3 mesiacmi, pretože mu to financie nedovoľovali. S deťmi sa stretáva ako uviedla matka každú druhú sobotu. V nedeľu mu finančné možnosti nedovoľujú sa stretávať s deťmi, pretože deti chodí z Y. vyzdvihovať do P. a večer ich v P. vracia matke.

8. Mal. E. má XX rokov a je žiačkou 7. ročníka ZŠ. Mal. je dispenzarizovaná v alergologickej odbornej ambulancii, s tým má matka výdavky asi 50 Eur raz za tri mesiace. Maloletá navštevuje ZUŠ výtvarnú s poplatkom 70 Eur polročne. Družinu nenavštevuje. Výdavky na maloletú predstavujú obedy v ŠJ 40 Eur mesačne, ZRPŠ 15 ročne, telefón 10 Eur, životná poistka 10 Eur, vreckové 20 Eur, spracovanie pupočníkovej krvi 51,50 Eur ročne, oblečenie 30 Eur mesačne, strava a hygiena 150 Eur mesačne.

9. Mal. B. má XX rokov a je žiakom 5. ročníka ZŠ. Mal. je dispenzarizovaný v očnej ambulancii, nosí okuliare. Na okuliare má matka výdavok 70 Eur ročne, v dohľadnej dobe má mať zubný strojček, predpoklad výdavkov je 3500 Eur. Za obedy v ŠJ je poplatok 40 Eur, do družiny nechodí, životná poisťka 10 Eur. Platený krúžok nemá. Chodí na hádzanú a plávanie bez poplatkov. Výdavky na maloletého predstavujú vreckové 20 Eur, oblečenie 20 Eur, spracovanie pupočníkovej krvi 61 Eur ročne, strava a hygiena 150 Eur mesačne.

10. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

14. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 2 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa § 217 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak ide o opakujúce sa dávky alebo splátky, možno uložiť povinnosť i na plnenie dávok alebo splátok, ktoré sa stanú splatnými až v budúcnosti.

17. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

18. Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi

tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti prípadne. ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Zároveň súd považuje za dôležité zdôrazniť, že iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé, alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne rodiča je objektívne zisiteľná rôznymi dôkazmi. Môže ju preukazovať napríklad výška mesačných nákladov rodiča a to v súhrne, ale aj v jednotlivých položkách. Smerodajnou môže byť výška tých položiek, ktoré nie sú pre život nevyhnutné, napr. úvery, životné poisťky, náklady na mobilný telefón a pod.. Jedným z rozhodujúcich faktorov pri určení jej výšky, je zistenie mesačných nákladov povinného rodiča. Často krát totiž ochota rodiča plniť určitú výšku výživného na svoje dieťa nedosahuje ani jeho mesačné náklady na platenie úverov, či poisťiek. Majetkové pomery povinného rodiča je nevyhnutné posudzovať komplexne. Zahŕňajú jednak majetok ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a podobne), jednak jeho životný štandard, ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady). Cieľom ust. § 62, ods. 5 Zák. o rodine je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď si rodič zodpovedajúcim spôsobom splní svoju vyživovaciu povinnosť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, pričom zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča, alebo potreby iné. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného.

19. Na základe vykonaného dokazovania mal súd z pripojeného spisu Okresného súdu Nového Mesta nad Váhom, sp. zn. 5P/19/2013, za preukázané, že vyživovacia povinnosť otca k mal. E. a B. bola naposledy upravená vyššie citovaným rozsudkom tamojšieho súdu. Potom vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 26 Zákona o rodine súd porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia so súčasným stavom dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí, ako aj na strane rodičov.

20. Po zhodnotení zmeny na strane mal. E. a B. kedy v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti mali 5 a 3 roky, teraz v čase rozhodovania súdu majú 12 a 10 rokov, mal súd za preukázané, že v súvislosti s ich vekom došlo samotným plynutím času k zvýšeniu nákladov na uspokojenie ich základných životných potrieb, ako je strava, hygiena, oblečenie a pod. Zároveň v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti mal. E. navštevovala materskú školu a mal. B. bol s matkou doma v rámci rodičovskej dovolenky, pričom v súvislosti s nástupom detí na prvý stupeň základnej školy a následne i na druhý stupeň základnej školy, došlo i k nárastu životných nákladov maloletých detí v podobe výdavkov na školu a záujmovú činnosť u maloletej E.. Deti sú zároveň dispenciarizované v odborných ambulanciách, E. v alergologickej, B. v očnej a v dohľadnej dobe v zubnej kvôli zubnému strojčeku, s čím má matka na deti zvýšené výdavky.

21. Pokiaľ ide o zmenu pomerov na strane rodičov, súd mal za preukázané, že matka bola v čase posledného určenia výživného na rodičovskej dovolenke a bývala v podnájme. Matka zakúpila pred dvomi rokmi 3-izbový byt do osobného vlastníctva. Pracovala u viacerých zamestnávateľov v školských zariadeniach ako vychovávateľka, avšak vzhľadom na pandemickú situáciu prišla o prácu a aktuálne od 13.9.2020 je matka zamestnaná na skrátený úväzok v pekárni D. Q. s.r.o, kde si vie celkovo s prácou v sobotu zarobiť 300 Eur mesačne netto. Otec v čase posledného určenia výživného pracoval vo firme T.

s.r.o. od 14.07.2014, bol ešte v skúšobnej dobe, za polovicu mesiaca júl 2014 dosiahol príjem 324,97 Eur. Aktuálne otec býva v sociálnom byte. Vystriedal od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti viacero zamestnaní, od 01.09.2021 pracuje pre spoločnosť P. s.r.o. ako baliaci technik so základným platom 800 Eur brutto. Otec v písomnom vyjadrení ani na pojednávaní nesúhlasil so zvýšením výživného na maloleté deti.

22. S poukazom na zistené pomery účastníkov konania má súd za to, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Súd mal za preukázané, že vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom bola naposledy upravovaná pred takmer viac ako 7 rokmi a odvtedy došlo k podstatnej zmene pomerov, a to predovšetkým na strane mal. E. a B., ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, ako aj k zmene pomerov na strane rodičov tak ako je opísaná vyššie. V zmysle zásady, že rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, má súd za to, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí sumou 110,- Eur na každé dieťa. Otec pred tromi rokmi prestal pracovať v O., kde dosahoval príjem 2000,- Eur. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec v roku 2019 vystriedal 3 zamestnávateľov, pričom reálne odpracoval len 3,5 mesiaca z tohto roku, u jedného zamestnávateľa bol zamestnaný len počas skúšobnej doby. V roku 2020 pracoval nepretržite u J. a.s. ako skladník, kde dosiahol priemernú mzdu 1022 Eur brutto. Podľa vyjadrenia otca pracovný pomer s ním bol končený z dôvodu pandémie a znižovania počtu pracovných miest. V roku 2021 bol otec niekoľko mesiacov práceneschopný, mal ísť na operáciu, ku ktorej doposiaľ nedošlo a následne vystriedal 3 zamestnávateľov. U R. s.r.o. odpracoval len 5 dní, u stolárskej spoločnosti W.r.o. odpracoval 2,5 mesiaca počas skúšobnej doby. Otec uviedol, že pracovný pomer u mazama, s.r.o. nepokračoval, lebo otec sa so zamestnávateľom nedohodol na platových podmienkach, ktoré by akceptovali obaja. Od 01.09.2021 pracuje pre spoločnosť P. s.r.o. ako baliaci technik. Otec predložil súdu pracovnú zmluvu od tohto zamestnávateľa z ktorej vyplýva, že základným plat otca je 800 Eur brutto a prémie a odmeny sa vyplácajú podľa prémieového poriadku. Otec vo vyjadrení namietal, že v skúšobnej dobe odmeny poberať nebude. K tomu súd uvádza, že zahrnutie skúšobnej doby do pracovnej zmluvy je zákonným právom každého zamestnávateľa v súlade so Zákonníkom práce, pričom častou pracovnou fluktuáciou sa otec dostáva do obdobnej situácie, kedy vo väčšine zamestnaní je plat počas skúšobnej doby základný, bez odmien. V prípade, že otec zotrva na tejto pracovnej pozícii aj po skončení skúšobnej doby je predpoklad zvýšenia jeho základného platu o prémie a odmeny. Súd navyše vykonal dopyt na portál profesia.sk. na pozíciu baliaci technik v spoločnosti P. s.r.o., kde je na túto pozíciu ponúkaná mzda 950 - 1150 Eur. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa možno dôvodne domnievať, že na aktuálnej pozícii otca je možné dosahovať vyššiu mzdu ako 800 Eur brutto. Zároveň vzhľadom na cca jeden rok vykonávanú prácu otca skladníka v J., a.s., kde dosahoval priemernú mzdu 1022 Eur má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem, na základe ktorého bude riadne platiť súdom určené výživné a z ktorého si zároveň uhradí svoje bežné životné výdavky. V neposlednom rade súd poukazuje na skutočnosť, že obaja rodičia potvrdili, že otec až do júla 2021 prispieval matke nad rámec súdom určeného výživného 120 Eur na obe deti, výživným v sume 200 Eur na obe deti, a to aj počas času, keď otec bol nezamestnaný, prípadne zarábala nižšiu mzdu ako aktuálne, pričom deti v čase platenia uvedeného výživného navštevovali materskú školu a prvý stupeň základnej školy. I v tejto súvislosti súd považoval za primerané uložiť otcovi povinnosť prispievať na obe deti spolu výživným 220 Eur mesačne, keďže deti toho času navštevujú druhý stupeň základnej školy. Súd zastáva názor, že je namieste zo strany otca pristupovať zodpovednejšie k snahe zotrvať dlhodobo u jedného zamestnávateľa, dosahovať pravidelný príjem a obmedziť fluktuáciu striedania zamestnaní. Za nezodpovedné zo strany otca považuje súd skutočnosť, že napriek tomu, že otec dlhodobo niekoľko rokov vykonával prácu v Rakúsku ako živnostník s príjmom 2000 Eur mesačne nebol schopný si vytvoriť finančnú rezervu, ktorá by mu slúžila v časoch, keď je práceneschopný, bez zamestnania alebo dosahuje nižší príjem, aký by otec potreboval na úhradu všetkých svojich výdavkov. Matka je aktuálne zamestnaná ako pekárika na skrátenej pracovnej úvazok s príjmom 300 Eur mesačne. Poberá rodinné prídavky na dve deti cca 50 Eur a uplatňuje si daňový bonus na obe deti. Skutočnosť uvádzaná otcom, že matka zatajila príjem z polovičného invalidného dôchodku, ktorý jej bol priznaný v dôsledku onkologického ochorenia a v tej súvislosti zníženej pracovnej schopnosti o 55 % matka vyvrátila a uviedla, že invalidný dôchodok jej bol odobratý v októbri 2020. Taktiež z lustrácie v Sociálnej poisťovni nevyplýva, že by matka aktuálne poberala invalidný dôchodok. Matka má stále preukaz ťažko zdravotne postihnutej osoby. K námietkam otca ohľadne toho, že matka vzhľadom na svoje vzdelanie by mohla vykonávať prácu s vyšším príjmom súd uvádza, že matka potvrdila, že si zamestnanie vo svojom vyštudovanom odbore hľadá, oslovila viacerých zamestnávateľov, avšak vzhľadom na pandemickú situáciu neúspešne. Navyše na pozícii vychovávateľky v minulých zamestnaniach dosahovala príjem cca 700 Eur netto, pričom v prípade

zamestnania na aktuálnej pozícii pekárky na plný pracovný úväzok by príjem matky bol obdobný. Matka vyjadrila predpoklad zamestnania sa na aktuálnej pozícii pekárky na plný pracovný úväzok. K zásadnej zmene na strane matky došlo ohľadne jej bytových pomerov, kedy matka pred dvomi rokmi zakúpila 3-izbový byt a vznikol jej tak odôvodnený výdavok na splátku hypotéky 165 Eur mesačne. K námietkam otca, že matka vlastní nehnuteľnosť a otec býva v sociálnom byte súd uvádza, že matku nemožno v tejto súvislosti v žiadnom prípade sankcionovať za snahu zabezpečiť stabilné bývanie pre seba a maloleté deti. Tvrdenie otca o spolužití matky s partnerom matka rozporovala, keď uviedla, že v byte žije len s deťmi a partnera nemá. Taktiež súd nemal za preukázané tvrdenia otca, že matka dosahuje príjem zo stráženia detí iných rodičov 35 Eur na deň. Matka uviedla, že jej aktuálny príjem pozostáva len z platu pekárky a finančne jej vypomáhajú rodičia. Súd vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti zdôrazňuje, že prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k deťom, ktorá korešponduje i s povinnosťou každého rodiča vyvinúť maximálne úsilie na to, aby získal dostatočné množstvo finančných prostriedkov za účelom riadneho plnenia vyživovacej povinnosti k svojim maloletým deťom. Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa a každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

23. V súlade s § 77 Zákona o rodine súd rozhodol o určení vyživovacej povinnosti otca k maloletému s účinnosťou od 01.07.2010, v ktorom mesiaci bolo začaté toto súdne konanie. V súvislosti so zvýšením vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom v zmysle rozsudku vznikol otcovi dlh na zameškanom zvýšenom výživnom za obdobie od 01.07.2021 do 30.09.2021. Z vykonaného dokazovania, výpovedí účastníkov a predovšetkým predloženého potvrdenia otca o prevode platieb z jeho účtu na účet matky mal súd za preukázané, že otec za obdobie od 01.07.2021 do 30.09.2021 prispel na výživu detí spolu 440 Eur. Súd preto vzal na zreteľ túto skutočnosť a o dlžnom výživnom rozhodol tak, že dlh na výživnom určil v sume 110,- Eur na každé dieťa a tento otcovi uložil zaplatiť k rukám matky v splátkach vo výške 10,- Eur na každé dieťa s účinnosťou od nasledujúceho mesiaca po právoplatnosti rozsudku, až do úplného vyrovnania dlhu, a to pod následkom straty výhody splátok, ak sa otec dostane do omeškania s úhradou čo i len jednej splátky.

24. Podľa § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 355 ods. 1, § 362 ods. 1 prvej vety CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody § 365 CSP a § 62 CMP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie v zmysle § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 62, ods. 1, § 65 a § 66 ods. 1 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať jeho plnenia návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.